

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Λονδίνο, 21 Μαρτίου 2001

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης ενημέρωσε σήμερα το μεσημέρι τους Έλληνες δημοσιογράφους για τη συνάντηση και τις συζητήσεις που είχε χθες το βράδυ με το Βρετανό Πρωθυπουργό Τόνυ Μπλερ.

Ο κ. Σημίτης στην εισαγωγική ενημέρωση που έκανε στους εκπροσώπους του Τύπου είπε τα εξής:

"Επειδή οι συνθήκες, όσον αφορά την ενημέρωση εδώ, στην κατοικία του Πρωθυπουργού ήταν δύσκολες χθες το βράδυ, θα ήθελα να σας δώσω μία πρόσθετη πληροφόρηση για τις συζητήσεις που είχα με τον κ. Μπλερ.

Η συζήτηση, χθες το βράδυ, ξεκίνησε με το θέμα των Σκοπίων. Θα έλεγα ότι ένα σημαντικό τμήμα του χρόνου αφιερώθηκε σε αυτό το θέμα. Έχει δημιουργηθεί η εντύπωση, όσον αφορά τη Μ. Βρετανία, αλλά και γενικά το ΝΑΤΟ, πως υπάρχει μία αδιαφορία για τις εξελίξεις στα Σκόπια.

Διαπίστωσα και στη συνάντηση που είχα με το Γενικό Γραμματέα του ΝΑΤΟ κ. Ρόμπερτσον, αλλά και στη συνάντηση με τον κ. Μπλερ ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα. Απλώς, υπάρχει η επιθυμία να σχεδιάσουν καλά όποια πρωτοβουλία θέλουν να πάρουν, να προλάβουν κάποιες αρνητικές εξελίξεις και να επέμβουν με έναν τέτοιο τρόπο, ο οποίος θα είναι αρκετά αποτελεσματικός, χωρίς πολλές προεργασίες. Ένα θέμα π.χ. που τους απασχολεί είναι το αίτημα το οποίο και εγώ έχω θέσει για ερμητικό κλείσιμο των συνόρων, κάτι που προϋποθέτει μετατόπιση στρατευμάτων. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει σε άλλες περιοχές του Κοσόβου κάποιες αναταραχές ή μη έλεγχο της κατάστασης. Εξετάζουν, λοιπόν, πώς θα ενισχύσουν τις δυνάμεις τους για να το πετύχουν αυτό, αλλά δεν έθεσαν ποτέ σε αμφιβολία, σ' αυτές τις συζητήσεις, ότι αυτό χρειάζεται. Και εμείς το έχουμε πει. Έχουμε πει, επιπροσθέτως, ότι η κατάσταση όπως δημιουργήθηκε είναι μία κατάσταση που προέκυψε από πρωτοβουλίες του ΝΑΤΟ. Το ΝΑΤΟ, λοιπόν, δεν μπορεί, κατά κάποιο τρόπο, να δείχνει αδιάφορο ή να λέει ότι δεν μας αφορά το θέμα, διότι προέκυψε από τις προηγούμενες ενέργειές του.

Όπως θα ξέρετε στη Μ. Βρετανία υπάρχει μια τάση απόσυρσης των στρατευμάτων. Λέγεται ότι και οι ΗΠΑ έχουν την ίδια άποψη. Ο κ. Μπους, στην τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε πριν από λίγο καιρό, όπως θα θυμάστε, από μόνος του μου είπε ότι αυτός ο ισχυρισμός δεν ανταποκρίνεται στις προθέσεις του και ότι δεν έχει σκοπό να αποσύρει τα στρατεύματα των ΗΠΑ από την περιοχή.

Για να επανέλθω στο θέμα, η άποψή τους ότι χρειάζεται βοήθεια, είναι μία άποψη σταθερή. Απλώς, η συζήτηση περιστράφηκε στο πώς πρέπει να γίνει αυτό. Υπάρχουν δύο επίπεδα:

-Το ένα είναι η διπλωματική συμπαράσταση. Αυτή είναι εμφανής και από τη δήλωση της σοηδικής Προεδρίας και από τις δηλώσεις που έγιναν τη Δευτέρα (19/3) στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, με την παρουσία του Σκοπιανού υπουργού Εξωτερικών.

-Το δεύτερο επίπεδο είναι το θέμα άλλων ενισχύσεων . Και αυτό εξετάζεται, αλλά, όπως είναι κατανοητό, σ' αυτά τα θέματα χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή.

Εγώ θέλω να επαναλάβω ποια είναι η θέση μας, σχετικά με κάποιες απόψεις, σύμφωνα με τις οποίες η Ελλάδα πρέπει να στείλει μη οικονομική βοήθεια ή μη διπλωματική βοήθεια: Εμείς θα ενεργήσουμε πάντα στο πλαίσιο των οργανισμών, των οποίων είμαστε μέλη. Θα κινηθούμε στο πλαίσιο του NATO, στο πλαίσιο της Ε.Ε. . **Δεν** πρόκειται να αναλάβουμε διμερείς πρωτοβουλίες, παρόλο που αυτό ίσως θα το ήθελε η κυβέρνηση των Σκοπίων. Και τούτο, γιατί πιστεύουμε ότι εμείς, ως γείτονες των χωρών που εμπλέκονται, χρειάζεται να επιδείξουμε ιδιαίτερη προσοχή για να μην προκαλέσουμε πρόσθετες τριβές και άλλα θέματα. Εάν η Ε.Ε. ή το NATO αποφασίσουν ορισμένα πράγματα, τότε και εμείς θα συμμετέχουμε. Εγώ συνέστησα, μέσω του κ. Παπανδρέου, στην Ε.Ε. ότι στην περίπτωση που υπάρχουν παρατηρητές, για παράδειγμα, θα έπρεπε να συμμετάσχουν και άλλες χώρες, όπως η Βουλγαρία, η Ρουμανία, να υπάρχει δηλαδή βαλκανική παρουσία και να φαίνεται ότι όλες οι χώρες της Βαλκανικής έχουν τη θέληση για κατοχύρωση της συνεργασίας στην περιοχή αυτή.

Νομίζω, από τη συζήτηση προέκυψε ότι και ο κ. Μπλερ και εγώ μείναμε με την εντύπωση πως στην εξέλιξη των πραγμάτων θα υπάρξει πιο αποφασιστική παρουσία του NATO και της Ε.Ε. Εμείς, πάντως, θα συνεχίσουμε σε αυτήν την κατεύθυνση και πιστεύω ότι παρόλες τις δυσκολίες που υπάρχουν, τελικά θα επικρατήσει η τάξη και θα λυθούν τα όποια προβλήματα μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες.

Ένα δεύτερο θέμα, το οποίο εκτενώς συζητήσαμε με τον κ. Μπλερ , είναι η εξέλιξη της Ευρώπης , και η συζήτηση που έχει σχέση για το τι θα γίνει μετά τη Νίκαια. Οι Βρετανοί, όπως είναι γνωστό, κρατούν μία κάποια απόσταση από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και αυτό είναι λογικό ιδίως αυτή την περίοδο στη Μ. Βρετανία, όπου πλησιάζουν εκλογές. Από την άλλη πλευρά, ο κ. Μπλερ βρίσκεται πιο κοντά στην Ευρώπη απ' όλους τους προκατόχους του.

Εμείς πιστεύουμε και εγώ προσωπικά πιστεύω ότι δεν είναι δυνατό να σταματήσουν οι ευρωπαϊκές εξελίξεις, να θεωρήσουμε τους εαυτούς μας ικανοποιημένους με τη Νίκαια. Η Νίκαια έλυσε ορισμένα προβλήματα αναγκαία για τη διεύρυνση, αλλά θα πρέπει να υπάρχει συνέχεια σε σχέση με τη συζήτηση για τη μορφή της Ευρώπης που θέλουμε.

Είμαι της άποψης ότι οι συζητήσεις που ξεκινούν από ορισμένες θεσμικές τροποποιήσεις του τύπου, ένας Πρόεδρος που να εκλέγεται απ' το σύνολο του ευρωπαϊκού πληθυσμού και αυξημένες αρμοδιότητες για το Ευρωκοινοβούλιο ή μία Επιτροπή άλλης μορφής, είναι συζητήσεις που θέτουν στο επίκεντρο θεσμικά ζητήματα, αλλά αυτό είναι λάθος. Πρώτα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τι ακριβώς πρέπει να κάνουμε, τι θέλουμε, ποια είναι τα στάδια εξέλιξης και μετά να βρούμε τις θεσμικές προσαρμογές. Θεσμικές προσαρμογές, χωρίς να έχουμε ξεκαθαρίσει το περιεχόμενό τους, είναι προσαρμογές οι οποίες, αργά ή γρήγορα, θα οδηγήσουν σε αδιέξοδα ή σε τριβές. Εκεί κυρίως πρέπει να τείνει η προσπάθεια. Να ξεκαθαρίσουμε τα επόμενα βήματα, σε ποιες πολιτικές θα υπάρχουν κοινές διεργασίες, με ποιο σκοπό, με ποια χρονοδιαγράμματα και ανάλογα να δούμε και τα θεσμικά θέματα. Όλα αυτά είναι πολύ αφηρημένα, πολύ γενικά. Και γι' αυτό η άποψη

μου, την οποία είπα και στον κ Μπλερ, είναι ότι πρέπει να γίνει μία ευρύτερη συζήτηση στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη γύρω από τα προβλήματα αυτά, προτού μπει μπροστά μία νέα διαδικασία και ότι θα πρέπει να τελειώσουμε καταρχάς με την κύρωση των Συνθηκών της Νίκαιας. Αυτό δεν αποκλείει την παράλληλη συζήτηση. Αλλά εγώ θα έλεγα ότι μία συζήτηση σε θεσμικά όργανα της Ένωσης, πριν την κύρωση της Νίκαιας, καθιστά αυτή καθ' αυτή την πράξη της κύρωσης δύσκολα κατανοητή. Να κλείσει το ένα βήμα για να αρχίσει το άλλο.

Όσον αφορά τις διμερείς σχέσεις μας, πρέπει να πω ότι μέχρι τώρα υπάρχει μία πολύ καλή συνεργασία. Το διαπιστώνουμε ιδίως και με τη συνεργασία που έχουν οι δύο χώρες για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και με την παρουσία της Σκότλαντ Γιαντ στην Ελλάδα.

Αλλά, η καλή συνεργασία υπάρχει και στον τομέα των εμπορικών σχέσεων. Όμως, όπως ξέρετε, το εμπορικό ισοζύγιό μας είναι δραματικά ελλειμματικό και οφείλεται στο γεγονός ότι πάντα το εμπόριο με τη Μ. Βρετανία απαιτεί μεγάλες ποσότητες και υψηλή ποιότητα. Για παράδειγμα, δεν έχουμε φθάσει ακόμη στο επιθυμητό επίπεδο, όσον αφορά την εξαγωγή μεγάλων ποσοτήτων κρασιών στη Μ. Βρετανία.

Όπως είπα και χθες το βράδυ, **μιλήσαμε για το Κυπριακό και τα ελληνοτουρκικά.** Όσον αφορά το Κυπριακό, η θέση της Μ. Βρετανίας μας καλύπτει. Πιστεύουμε ότι βοηθά σημαντικά. Σας θυμίζω ότι στη Νίκαια, μετά από μία συνεργασία που είχαμε, η Μ. Βρετανία υπέβαλε μία πρόταση να συμπεριληφθεί στα Συμπεράσματα μία παράγραφος για το Κυπριακό".

Σας ευχαριστώ. Ακούω τις ερωτήσεις σας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Όσον αφορά το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Βρετανία για την επανένταξη των συνομιλιών για το Κυπριακό, ποια ήταν η θέση του κ. Μπλέρ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είπαμε ότι πρέπει να πιέσουμε τον Ντενκτάς να συνεχίσει. Η άποψή μας είναι ότι ο Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Αννάν θα πρέπει να ορίσει μια ημερομηνία για να φανεί με σαφήνεια ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν ανταποκρίνονται στα συμφωνηθέντα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Την περασμένη Κυριακή το BBC πρόβαλε ένα πρόγραμμα για την τρομοκρατία. Σχολίασε ο κ. Μπλέρ το θέμα της τρομοκρατίας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα ότι το σχολίασε πολύ θετικά.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Πιστεύετε τελικά ότι θα χρειαστούν στρατεύματα στην ΠΓΔΜ σε περίπτωση που τελικά δεν θα καταφέρουν οι δυνάμεις της χώρας να απωθήσουν τους αλβανόφωνους;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Προς το παρόν δεν βλέπω να χρειάζεται κάτι τέτοιο, αν γίνει στο Κόσοβο αυτό που πρέπει να γίνει, να ελεγχθούν δηλαδή τα σύνορα.

Όπως ξέρετε είναι μια περιοχή με βουνά, δάση που είναι δύσκολο να ελεγχθεί. Τώρα δεν ελέγχεται η κατάσταση εκεί. Νομίζω ότι είναι λίγο πρόωρο να το συζητάμε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Στο θέμα των διμερών εμπορικών σχέσεων, αναφέρθηκε ο κ. Μπλέρ στο θέμα της πώλησης αρμάτων μάχης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Μπλέρ αναφέρθηκε σε αυτό και του απάντησα, όπως έχω απαντήσει και σε προηγούμενες περιπτώσεις, ότι πρώτον, τώρα υπάρχει μια διαγωνιστική διαδικασία η οποία δεν έχει κλείσει και δεύτερον και κύριο, επίκειται μια γενικότερη συζήτηση σε σχέση με τις αμυντικές δαπάνες στην Ελλάδα. Θέλουμε να δούμε πώς θα χρησιμοποιηθούν οι πόροι που έχουμε γιατί έχουμε πολλούς στόχους να πετύχουμε. Άρα, πρέπει να κάνουμε ιεραρχήσεις και επιλογές.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Με ποιό τρόπο και κατά πόσο, οι εξελίξεις στα Σκόπια έχουν επηρεάσει τις διμερείς μας σχέσεις και τα υφιστάμενα μεταξύ μας προβλήματα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με τα Σκόπια έχουμε εδώ και καιρό πολύ καλές σχέσεις, ιδίως στο οικονομικό επίπεδο. Η Ελλάδα είναι ο πρώτος επενδυτής στην περιοχή. Υπάρχει ανάπτυξη του εμπορίου και ανάπτυξη του τουρισμού. Είναι εκκρεμές το θέμα του ονόματος. Γι' αυτό έχω επανειλημμένα επισημάνει στον κ. Γκεοργκέφσκι και τον κ. Τσερβενκόφσκι ότι δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι η ανάπτυξη των πολύ καλών διμερών σχέσεων ξεπερνά το θέμα του ονόματος. Αυτό παραμένει και πρέπει να υπάρχουν κάποιες κινήσεις από πλευράς τους.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Είπατε ότι θα ζητήσετε την ενίσχυση των συνόρων της ΠΓΔΜ από το ΝΑΤΟ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η ΚFOR, η δύναμη των Ηνωμένων Εθνών, έχει εντολή από τον ΟΗΕ να φροντίσει για την τάξη και την ασφάλεια στο Κόσοβο, άρα και την εντολή να μην οργανώνονται ένοπλες ομάδες οι οποίες απειλούν την ακεραιότητα των γειτονικών κρατών. Άρα, θα πρέπει και να ελέγξει αυτές τις ομάδες και να φροντίσει να μην περνούν στις γειτονικές χώρες.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ κ. Ρόμπερτσον ζητά άλλους 1500 στρατιώτες για να ενισχύσουν τα σύνορα. Ο κ. Τσοχατζόπουλος δήλωσε χθες ότι δεν πρόκειται να αποσταλούν επιπλέον έλληνες στρατιώτες. Πώς τότε θα ενισχυθεί η ασφάλεια των συνόρων;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα δούμε. Η Ελλάδα, προς το παρόν, δεν πρόκειται να στείλει στρατιώτες για αυτήν την αποστολή. Υπάρχουν, όμως, και άλλα σχήματα και άλλες δυνατότητες για να βοηθηθεί η ΚFOR, προκειμένου να κάνει αποτελεσματικά τη δουλειά της.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Αναφέρθηκε ο κ. Μπλέρ στο πρόγραμμα εθνικής σύγκλισης της Τουρκίας που ανακοίνωσε πριν από λίγες ημέρες ο κ. Γιλμάζ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Μπλέρ συμφώνησε στο ότι η Τουρκία είναι μια χώρα που πρέπει να κάνει πάρα πολλά βήματα. Ότι χρειάζεται μεγάλο χρόνο προσαρμογής και ότι στον χρόνο αυτό προσαρμογής θα υπάρχουν εντάσεις. Εγώ αντιλήφθηκα ότι, σε καμία περίπτωση, δεν έθεσε σε αμφισβήτηση το γεγονός ότι έχουν γίνει θετικά βήματα με το Ελσίνκι και την εταιρική σχέση. Μάλιστα, τα χαιρέτησε αυτά τα βήματα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

- Πριν από την ενημέρωση των δημοσιογράφων, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης είχε ημίωρη συνάντηση με το Προεδρείο της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών του Λονδίνου.